

Музыкальный руководитель: Колесова Матрена Петровна

Учитель – логопед: Николаева Айталиня Петровна

Воспитатель: Ядреева Екатерина Николаевна

Муниципальное бюджетное
дошкольное образовательное учреждение

«Детский сад №1 «Мичийээнэ»

с. Кысыл-Сыр, Намский улус

«Сага дьыллаабы мүлчүргэннээх сырыылар»

(сценарий новогоднего утренника для
подготовительной группы)

Персонажтар:

Улахан дьоннор:

- Тымныы оҕонньор
- Хаарчаана
- Кырыа Кыһын
- Дракон
- Кащей
- Дьэгэ-Бааба
- Куобах
- Тиин
- Тыал

Оҕолор:

- Үрүн эһэлэр
- Пингвиннэр
- Эбисийээнэлэр
- Факир
- Индиянкалар

Атрибуттар:

- Змея сыммыта
- Кащей сыммыта
- Чолбон сулус
- Открыткалар

*Фанфар тыаһыыр
Музыканын 4 оҕо киирэр*

1. **Оҕо** - Кэрэтиэн Саҥа дьыл киэһэтэ
Сандааран салаллан кэлиитэ.
Саҥа кэрэ дьылынан,
Саҥа үтүө дьолунан!
2. **Оҕо** - Кэтэһиилээх Саҥа дьыл
Кэрэ кэмэ үүннэ,
Кэрэчээн харыйаны
Киэргэтибит биһиги.
3. **Оҕо** - Ынырабыт барыгытын
Ырыа-тойук бэлэхтии,
Көрү-нары көбүлүү,
Саҥа дьыллаабы эбэрдэни бэлэхтии!
4. **Оҕо** Ыллыахпыт, оонньоохпут.
Үнкүүлээн тэлээриэхпит.
Үүммүт үтүө дьыл бырааһынньыгын.
Саҕалыабын, доҕоттоор!

*Тахсан бараллар
Үнкүү “Новогодняя,,
Үнкүү кэнниттэн миэстэлэрин булан олоролор.
Музыканын эргийэ, эргийэ Кырыа кыһын Кыыдаана киирэр.*

Кырыа кыһын: – Үтүө күнүнэн оҕолоор, мин кырыа кыһын Кыыдаана кэлиим. Мин кэлэр чааһым үүнэн тымныы тумаммынан бүрүнэн ойуур-тыабын хаарынан үллүйдүм, тулабытыгар дьэрэкээн оһуордары түһэрдим уонна эһиги саамай кэтэспит ханнык бырааһынньыккытын аҕаллым?

Оҕолор: – Саҥа дьыл!

Кырыа кыһын: – Саҥа дьылбытыгар тэннэ үөрүөхпүт-көтүөхпүт, ыллыахпыт-туойуохпүт.

Музыка тыаһыыр Дракон киирэр

Дракон: – Үтүө күнүнэн оҕолоор!

Кырыа кыһын: – Үтүө күнүнэн. Оҕолоор, ким биһиэхэ кэллэ?

Оҕолор: - Дракон

Кырыа кыһын: – Ааһан иһэр сылбыт Дракон ыалдьыттыы кэллэ. Оҕолоор, Дракон сыла бүтэрэ кэллэ, аны ханнык сыл кэлэрэ буолуой ким билэрий?

Оҕолор: – Эриэн үөн сыла кэлэр.

Дракон: – Оннук. Кэлэр сыл бэлиэтин көрсүөхтээх этим. Кэтэһэбин да кэлэ илик. Кэлэр бириэмэтэ буолла да суох.

Кырыа кыһын: – Оо, хайаан да кэлиэн наада, оччоҕо эрэ Саҥа дьылбыт буолар буоллаҕа дии.

Дракон: - Мин сылбын туттаран баран бара охсуохпун наада. Хайдах гынабыт?

Тыал тыаһа тыаһыыр, Тыал киирэр

Тыал: – Мин билэбин саҥа сыл ханна баарын!

Дракон: – Тыал, тыал ханна баарый баһаалыста эт эрэ.

Тыал: – Саҥа сыл эриэн үөн итии дойдуга сымыыт иһигэр баар. Ону көрдөөн буллаххытына эрэ кэлиэ!!!

Тахсан барар.

Кырыа кыһын: – Оо, итии дойдуга баар диэтэ дии. Түргэнник көрдүү итии дойдуга барыахха наада.

Дракон: – Кырыа кыһын эн барарын табыллыбат, итии дойдуга эн уулан хаалыаххын сөп.

Кырыа кыһын: – Оччоҕо хайдах буолабыт (*ёлка таһыгар кэлэр*). Хайаа...бу туох эрэ откытката ыйанан турар. Тымныы оҕонньор суруйбут дии (*ааҕар*)

- «*Оҕолор, мин эһиэхэ кэлээрибин саҥа сыл бэлиэтин кэтэһэн олоробун. Эриэн үөн кэллэ даҕаны кэһишлэрбин туппутунан тиийиэм*».
- Хайдах ыксатабыт саҥа сылбытын. Көрдүү барарбытыгар көмөлөһөөччүлэр наадалар. Хайаа..откыткам хартыыната ханна баран хаалла.

Елка кэнниттэн тиин, куобах өнгөйөллөр.

Тиин, Куобах: – Привеееттэрин. Биһи эһиэхэ откыткаттан туһэн көмөлөһө кэллибит.

Куобах, Тиин үнкүүлүүлэр

Кырыа кыһын: – Уой оҕолоор, ол иһин даҕаны откыткам хартыыната суох буолан хаалбыт эбит дии. Олус үчүгэй биһиэхэ көмөлөһө кэлбиккитигэр. Ол гынан баран эһиги бэйэҕит эрэ бардаххытына мунан хаалыаххыт, ким эрэ көмөлөһүөн наада. Ээ.. биллим Чолбон сулуһу көрдөһөр эбиппин. Чолбон сулус баһаалыста саҥа сылы көрдүү барарга көмөлөһүөн дуо?

Чолбон Сулус: – Сана сыл ханна баарын чопчу билбэппин, ол эрэри эһиэхэ суолгутун сырдатыйам, итии дойдулары кэритиэм.

Дракон: – Тиин, Куобахчаан кытаатан саҥа сылбытын түргэнник булан аҕалаарын, мин эһигини атаарыйам.

Тиин, Куобахчаан, Дракон тахсан бараллар.

Кырыа кыһын: – Оҕолоор кэтэһэ таарыйа Кырыа Кыһын туһунан ырыабытын ыллаан иһитиннэрин эрэ.

Ырыа «Якутская зима»

Олороллор

Музыка тыаһынан Дьэгэ Бааба киирэр.

Дьэгэ-Бааба: – *(тула көрөр)* Нуу ханна кэлэн түстүм. Кашейым манна баар диэн түспүтүм олох да суох эбит дии. Бээ телефоннуохха (сиэбиттэн улахан рацияны хостуур) Алло, прием, прием Кашей ханна бааргыный, мин миэстэбэр кэлэн түстүм. Сөп күүтүөм. *(сис туттан баран төттөрү-таары хаамар, үөһээ көрөр)*. Оо, Кашейым барахсан хата иһэр.

Музыканын Кашей кириэр.

Кашей: – Нуу, өр айаннааммын унуохтарым барыта көһүйдүлэр *(приседания онорор)*

Дьэгэ-Бааба: – Кашей мин эйиэхэ сонуннаах кэлиим.

Кашей: – Дьэ туох сонуннааххын кэпсээ.

Дьэгэ-Бааба: – Бүгүн «Мичийээнэ» уһуйаан саҥа дьыллаары бэлэмнэнэ сылдыар үһү.

Кашей: – Ону эн хантан биллин.

Дьэгэ-Бааба: – Телефоннаахпын дии, ватсабынан барытын билэ олоробун.

Кашей: - Бырааһынньыктарыгар биһигини эмиэ ыһырбатахтар да!!!

Дьэгэ-Бааба: – Суох ыһырбатахтар. Саҥа сыл кэллэбинэ буолар үһү. Саҥа сылларын көрдүү Тиин, Куобахтыын барбыттар, суолларын Чолбон сулус сырдатан көмөлөһөр үһү.

Кашей: – Дьэ оннук буоллабына биһиги бырааһынньыктарын мэхэйдиехпитин наада. Тугу гынабыт?

Дьэгэ-Бааба: – Арай Чолбон сулустарын умулларан кэбистэхпитинэ?. Оччоҕо мунан хаалыа этилэр. Саҥа сыла суох Саҥа дьыл буолбат.

Кашей: – Ай да Дьэгэ-Бааба, наһаа да өйдөөххүн. Билигин Тииннээх, Куобаҕы экирэтиэххэ!!!

*Музыканын тахсан бараллар.
Тиин, Куобахтыын кириэллэр,
эмискэ Чолбон сулустара умайбат буолар.*

Тиин: – Уой, Чолбон сулуспут тыкпат буолан хаалла дии.

Куобах: – Ыччуу, ханна эрэ кэллибит дии, тоҕо тымныытай.

Тиин: – Ол кимнээх эрэ сылдыбаллар баран ыйыталаһыахха.

*Тахсан бараллар.
Үнүү «Пингвиннэр»
Куобах, Тиин кириэллэр*

Куобах: – Үтүө күнүнэн Пингвиннэр

Пингвиннэр: – Үтүө күнүнэн.

Тиин: – Баһаалыста этин эрэ, биһиги ханна сылдыабытый?

Пингвиннэр: – Эһиги Хоту муустаах муораҕа сылдыабыт

Куобах: – Биһиги мантан итии дойдуга хайдах барабыт.

Пингвиннэр: – Билбэппит Үрүн эһэлэртэн ыйытын.

Миэстэлэригэр олоролор

Тиин: – Чэ, үрүн эһэлэргэ барыахха.

Тахсан бараллар.
Үнкүү «Үрүн эһэлэр»
Тиинг, Куобахтыын киирэллэр

Куобах: – Үтүө күнүнэн Үрүн эһэлэр

Үрүн эһэлэр: – Үтүө күнүнэн.

Тиинг: – Баһаалыста этинг эрэ, биһиги итии дойдуга хайдах тийэбитий?

Үрүн эһэлэр: – Билбэппит.

Оҕолор олоппосторугар олороллор

Куобах: – Тиингчээн хайдах буолабыт. Тоҕо ытыыгын?

Тиинг: – (*ытыыр*) Оҕолор баҕаларын толорбот буоллубут, биһигини күүтэн олодохторо дии.

Музыка тыаһыыр Дьэгэ-Бааба, Кашей киирэллэр.

Кашей: – Ха-ха-ха-ха. Суолгутун сүтэрдигит дуо. Биһиги чолбон сулускутун умулларан кэбиспиппит!

Куобах: – Тоҕо?!

Дьэгэ-Бааба: – Тоҕо диэтэр биһигини бырааһынньыктарыгар ынырбатахтар ол иһин!

Тиинг: – Баһаалыста сулуспутун уматан биэринг, оҕолор биһигини күүтэн олороллор.

Кашей: - Суох умаппаппыт!!!. Мантан ыла Саҥа дьыл буолбат!. Миигин уонна
Дьэгэ-Баабаны куруук Саҥа дьылга ынырбаттар. Биһигини куруук
куһаҕаны онороллор, бэрээдэктэрэ суох дииллэр.

Дьэгэ-Бааба: – Оннук, оннук.

Бу бириэмэҕэ Пингвин үөмэн кэлэн сымыыты ылар.

Кашей: – Саҥа сыл сымыыт иһигэр баар диэтигит дуу. Хата ол сымыыты биһиги
буламмыт мин сымыытым иһигэр уган кэбиһиэхпит, оччоҕо хаһан да саҥа сыл
кэлиэ суоҕа.

Дьэгэ-Бааба: - (*үрэр ытыһын таһынар*). Кырдьык үчүгэй да буолуо этэ.

Кашей: – (*сымыытын ылаары гынар*) . Хайаа сымыытым ханна баарый?! Ким ылла?!

Пингвин: – Оҕолоор. кэлин Кашей сымыытын күрэтиэххэ!!!.

Оонньуу «Сымыыты куоттарыы»

Кашей: – Баһаалыста мин сымыыппын алдьатыманг, биэринг көрдөһөбүн.

Куобах: – Кашей биһиги Чолбон сулуспутун уматтаххына биэриэхпит.

Кашей: – Уматыам, уматыаам. Дьэгэ-Бааба сулустарын уматыахха.

Чолбон сулус умайан кэлэр

Тиинг: – Кашей эн сымыытын иһигэр туох баарый?. Тоҕо наһаа харыстыыгын? Баҕар ити
сымыыт иһигэр саҥа сылбыт эриэн үөн баара буолаарай.

Кашей: – Суох. Суох эһиги эриэн үөһүт суох!. Бу сымыыкка мин сүрэҕим баар.
Көрүүххүтүн баҕараҕыт дуо?

Сымыыт иһиттэн иннэ таһаарар

- Бу баар мин сүрэҕим. Бу иннэ тоһуннаҕына мин сүрэҕим өлөр, ол иһин
сымыыппын харыстыбын.

Куобах: – Кашей биһиги эн иннэҕин тоһутар санаабыт суох.

Тиин: – Хата санаа сылбыт кэллэҕинэ Санаа дьыл бырааһынньыгар кэлээрин, күүтүөхпүт.

Дьэгэ-Бааба: – Иэхэйбиин, Кашей хата Санаа дьыллааҕы бырааһынньыкка
ынырылынныбыт дии. Онон бэрээдэкипитин көннөрүнүөхпүтүн наада.

Кашей: – Оннук, оннук Дьэгэ-бааба. Куобахчаан, Тиинчээн салгы айаннаан, биһиги аны
эһиэхэ мэхэйдиихпит суоҕа. Көрсүөххэ диири!

Кашей, Дьэгэ-бааба тахсан бараллар.

Тиин, Куобах елка кэннигэр бараллар.

Үнкүү «Эбисийээнэлэр».

Тиин, Куобах тахсаллар

Куобах: – Үтүө күнүнэн эбисийээнэлэр!. Биһиги ханна кэлибитий?

Эбисийээнэлэр: – Үтүө күнүнэн!. Эһиги Индияҕа кэлигит.

Тиин: – Биһиги Санаа сылбыт бэлиэтин эриэн үөнү көрдүү сылдьабыт. Тыал манна
сымыыт иһигэр баар диибитэ, эһиги билэбит дуо?

Эбисийээнэлэр: – Билэбит. Билигин аҕалыахпыт.

Сымыыт соһон киллэрэн туруораллар.

Миэстэлэригэр баран олоҕоллор.

Куобах: – Уой буллубут дии, аны бу сымыыттан хайдах ылабытый?

(иккиэн тула хаамаллар)

Факир киирэр.

Факир: – Сымыыттан эриэн үөнү таһаарага мин көмөлөһүөм.

Сыттыгын сиргэ уурар, олоҕон эрэ дудочка үрэр.

Үнкүү «Восточнай» (сымыыт иһиттэн эриэн үөн тахсар).

Кырыа кыһын: -

Үөрүү-көтүү үксээтэ

Тийиэн кэллэ Санаа сыл!

Саҕаланна Санаа дьыл!

Ырыа «Санаа дьыл»

Олоҕоллор

Кырыа кыһын: – Оҕолоор, санаа дьылбыт саҕаланна, ыалдьыттарбытын көрсүөбүн!

Музыкканан Тиин, Куобах, Дьэгэ-Бааба, Кашей, Дракон киирэллэр.

- Ыалдыттарбыт бары кэллилэр, аны кимнээби күүтэбитий?

Оҕолор: – Тымныы оҕонньор, Хаарчаана.

Кырыа кыһын: – Чэ бары бииргэ Тымныы оҕонньорбутун ынгыраххайын!

Музыканнан Тымныы оҕонньор, Хаарчаана киирэллэр.

Тымныы оҕонньор: – Үтүө күнүнэн оҕолоор!

Хаарчаана: – Үтүө күнүнэн ыалдыттар!

Тымныы оҕонньор: - Сизэн кыыспынан Хаарчааналыын ыраах сиригэр айаннаан эһиэхэ тийэн кэллибит. Биһигини күүппүккүт дуо?

- Сылы быһа эһиги ситиһиигитин Хаарчааналыын кэтээн көрдүбүт, маладьыастар элбэх билиини ыланньыт араас конкурстарга ситиһиилээхтик кыттыбыккыт. Онтон ис сүрэхпиттэн тэннэ үөрөбүт.

Кырыа Кыһын: – Оннук биһиги оҕолорбут олус элбэх конкурстарга кытталлар.

Хаарчаана: – Эһээ, харыйабыт уотун уматан Саҥа дьылбытын саҕалыаххайын.

Тымныы оҕонньор: – Чэ, эрэ бары харыйабытын тула тураммыт, уотун уматыаххайын эрэ.

Бары миигин үтүктүн «Биир, икки, үс харыйабыт уота умай!»

Оҕолор хатылыылар, харыйа уота умайар.

Кырыа кыһын: – Аны Тымныы оҕонньорбутун кытта хороходттуоххайын.

*Хоровод
Олороллор.*

Кырыа Кыһын: – Тымныы оҕонньор, биһиги оҕолорбут эһиэхэ кэһии ырыа, хоһоон бэлэмнээбиттэрэ, бу олоппоско олорон иһит.

Тымныы оҕонньор: – Оо, тоҕо үчүгэйи истэн бөҕө буолааҥ дии.

Оҕолор ырыа ылыылар, хоһоон ааҕаллар

Тымныы оҕонньор:- Оо маладьыас да оҕолор. Миигин көрсөргө бэлэмнэммиттэр, кэһиигит иһин улахан махтал!.

Хаарчаана: – Эһээ аны биһиги оҕолорбутун миннигэс кэһиибитинэн күндүлүүххэ.

Тымныы оҕонньор: – Оннук күндүлүүххэ (*тула көрүнэр*) Хайаа, Хаарчаана кэһиим ханна баарый?. Пахаай, Хаарчаана кэһиибин отой да умнана кэбиспиппин дии, хайдах буолабыт!

Хаарчаана:- Эһээ, наһаа санаарҕаама. Чолбон сулуспут баар дии кини көмөлөһүө..

Тымныы оҕонньор: – Кырдык даҕаны. Чолбон сулус, Эһээбэр көмөлөс эрэ кэһиибин умнан кэбиспиппин!!!

Чолбон Сулус: –Тымныы оҕонньор өйдөөтүүүм. Билигин кэһиигин аҕаламмын үөһэттэн түһэриээм!.

Уот умуллар. Үөһэттэн туһар тыас иһиллэр. Уот умайар.

Тымныы оџонньор: – Оџолоор, мин кэһиибин Чолбон сулуһум ыытта. Хайа ханна кэлэн түстэ?.

Хаарчаана:- Манна суох дии. Оџолоор көрдүөххэйин эрэ.

*Оџолор туран көрдөһөллөр.
Биир подарогы булан ылаллар.*

Тымныы оџонньор: – Оо, биир эрэ кэһиим манна кэлэн түспүт дии. Уонна барыта үөһэттэн түһэригэр ыһыллан хаалбыт. Хайдах буолабыт?.

Кашей, Дьэҕэ Бааба: – Биһиги таһырдыа тахсан көрүөхпүт, ыһыллыбыт буоллабына хомуйан киллэриэхпит.

Тахсаллар.

Тымныы оџонньор: – Оџолоор, кэтэһэ таарыйа оонньуута оонньооххайын эрэ

Оонньоу «Идем налево, идем направо»

Кашей, Дьэҕэ Бааба подарок соһон киллэрэллэр

Дьэҕэ Бааба: – Тымныы оџонньор, кэһиилэрин ыһыллан хаалбыттарын барытын хомуйан киллэрдибит.

Тымныы оџонньор: – Маладьыастар, махталларын. Хаарчаана оџолорбутугар кэһиибитин түнэтиэххэ.

Подарок түнэтиитэ.

Тымныы оџонньор: - Оџолоор, биһиги барар кэммит кэллэ. Биһигини атын оџолор кэтэһэллэр. Онтон эһиги эһиил кэлэрбитигэр өссө улаатан, элбэҕи билэн көрсөөрүн.

Кырыа Кыһын:

Быраһаай Тымныы оџонньор
Сиэн кыыһа Хаарчаана,
Эһиил кыһын баччаларга
Үөрэ – көтө көрсүөхпүт.
Улаатаммыт хоһоон – ырыа
Эгэлгэтин бэлэхтиэхпит
Таптыыр Тымныы эһээбититтэн
Кэһии арааһын күүтүөхпүт.

Уонсай хаартыскаҕа түһүү

Тымныы оџонньор Хаарчаана, персонажтар тахсан бараллар,

